

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 13336

гр. София, 27.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 25 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ЙОАННА Н. СТАНЕВА**

като разглежда докладваното от **ЙОАННА Н. СТАНЕВА** Гражданско дело № 20221110155600 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 248 ГПК и чл. 46 ЗДТ.

Образувано е по молба на ищеца „Топлофикация София“ ЕАД от 02.01.2024г. за изменение в частта за разноските на постановеното по делото Определение от 16.12.2023г., с което производството по делото е прекратено и в полза на ответника П. М. Д. са присъдени разноски на основание чл. 78, ал. 4 ГПК в размер на 350 лева.

Молителят твърди, че бил сторил разноски по делото в общ размер на 595 лева, от които 75 лева за държавна такса и 520 лева за депозити за възнаграждения на вещи лица, тъй като с разпореждане от 12.09.2022г. по ч.гр.д. № 20704/2022г. по описа на СРС, 25-ти състав му били дадени указания да предяви иск за установяване на вземанията, за които била издадена заповед за изпълнение, и ищецът предявил такъв иск под страх от обезсилване на заповедта за изпълнение. Сочил, че процесуалното му поведение по делото било добросъвестно и ищцовото дружество не било станало причина за прекратяване на делото, поради което не следвало да понесе отговорността за разноски в производството. На ответника се дължали разноски само ако производството било прекратено по вина на ищеца, а в случая това не било така, защото делото било прекратено поради неправилно дадени указания по реда на чл. 415, ал. 1 ГПК в заповедното производство. Моли съда да измени определението в частта за разноските като отмени същото в частта, с която „Топлофикация София“ ЕАД е осъдена да заплати на П. М. Д. разноски в размер на 350 лева и вместо това да осъди ответника П. М. Д. да заплати на „Топлофикация София“ ЕАД сторените по делото разноски от 595 лева. При условията на евентуалност моли сумата от 595 лева да му бъде възстановена от бюджета на съда.

В срока по чл. 248, ал. 2 ГПК ответникът П. М. Д. не е подал отговор на молбата.

Съдът, като взе предвид становищата на страните, намира, че молбата по чл. 248 ГПК е депозирана в рамките на законоустановения срок, от легитимирано лице – ищец в производството, който е представил списък по чл. 80 ГПК, поради което молбата е процесуално допустима. Разгледана по същество, молбата е неоснователна.

Предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване на вземанията по заповедта за изпълнение е процесуално недопустим, когато заповедта за изпълнение е влязла в сила. За този извод е без значение причината, поради която искът е предявен – дали това е станало поради грешка на ищеца или поради неправилно дадени указания по чл. 415, ал. 1 ГПК от съда в заповедното производство. При всяка хипотеза на прекратяване на съдебното производство поради недопустимост на иска, право на разноски има единствено ответникът на основание чл. 78, ал. 4 ГПК, независимо от добросъвестността на ищеца. По аргумент от

чл. 78, ал. 2 ГПК, ответникът би могъл да понесе отговорността за разносните на ищеца само в случай на прекратяване на делото поради оттегляне или отказ от иска, когато то е предизвикано от доброволно изпълнение в хода на процеса, но настоящата хипотеза не е такава. Независимо от това дали недопустимостта на иска е констатирана от първоинстанционния съд или въззивният съд е упражнил правомощието си по чл. 270, ал. 3, изр. 1 ГПК, разносните в недопустимото производство остават в тежест на ищеца, а ответникът има право на обезщетение за сторените от него разходи за защита на основание чл. 78, ал. 4 ГПК. Ето защо липсва основание за изменение на постановеното определение от 16.12.2023г. в частта за разносните и искането на ищеца в тази насока следва да бъде оставено без уважение.

Неоснователно е и искането на ищеца за възстановяване на внесените депозити за възнаграждения на вещи лица по съдебно-техническа и съдебно-счетоводна експертиза в общ размер от 520 лева от сметката на съда. Това е така, защото след приемане на експертните заключения и издаване на разходни касови ордери в полза на вещите лица, внесените от ищеца депозити са усвоени и не подлежат на връщане при поискване в срока по чл. 82 ГПК. При това положение възникналите за ищеца вреди могат да бъдат претендирани единствено по исков ред и не могат да бъдат предмет на разглеждане в настоящото производство.

Основателно е, обаче, искането на ищеца за връщане на внесената от него държавна такса по предявените искове в размер на 75 лева. Както е възприето в съдебната практика /в този смисъл Определение № 456 от 30.09.2016г. по ч.т.д. № 1077/2016г. на ВКС, II т.о., ТК и Определение № 43 от 19.01.2018г. по ч.т.д. № 2428/2017г. на ВКС, I т.о., ТК, постановени по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК/, специалният установителен иск по чл. 422 ГПК представлява продължение на заповедното производство и интересът от него е налице единствено при подадено в срок възражение, която срочност трябва да бъде проверена от съда. В този смисъл, когато заповедният съд е дал неправилни указания на заявителя да предяви иск за установяване на вземането, като не е съобразил несвоевременно, респ. ненадлежно подаденото възражение, държавната такса по иска е недължимо платена и подлежи на връщане на ищеца на основание чл. 46 ЗДТ. Съдът споделя така даденото в практиката разрешение, поради което внесената държавна такса по исковете следва да бъде върната на ищеца.

Така мотивиран, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ исканията на „Топлофикация София“ ЕАД за изменение в частта за разносните на Определение № 45085 от 16.12.2023г., постановено по гр.д. № 55600/2022г. по описа на СРС, 25-ти състав, както и за възстановяване на внесените от „Топлофикация София“ ЕАД по делото депозити за възнаграждения на вещи лица от банковата сметка на съда.

ДА СЕ ВЪРНЕ на основание чл. 46 ЗДТ на „Топлофикация София“ ЕАД внесената по сметка на Софийски районен съд по настоящото дело държавна такса в размер на 75 лева съгласно платежното нареждане от 20.10.2022г., находящо се на л. 75 от делото, и същата да се преведе по банковата сметка, посочена в молбата от 02.01.2024г. /л. 234 – 236 от делото/.

Определението в частта, с която молбата е оставена без уважение, може да бъде обжалвано с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчването му на страните.

В останалата си част определението не подлежи на обжалване.

Препис от определението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____